Registrering av DNA-prøver i Rovbase 3.0

Versjon: 21.03.2007

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt (http://nidaros.nina.no)

Denne instruksen gjelder for personer tilknyttet SNO med regionalt rovviltansvar som skal registrere DNA-prøver i Rovbasen.

Registrering i Rovbasen

Det er to ulike måter man kan gå inn å registrere en DNA-prøve på i Rovbasen:

1) *Rovviltovervåking – DNA – Prøveinnlegging*
2) *Rovviltovervåking – Rovviltobservasjoner – Ny registrering – Generer DNA-prøve*

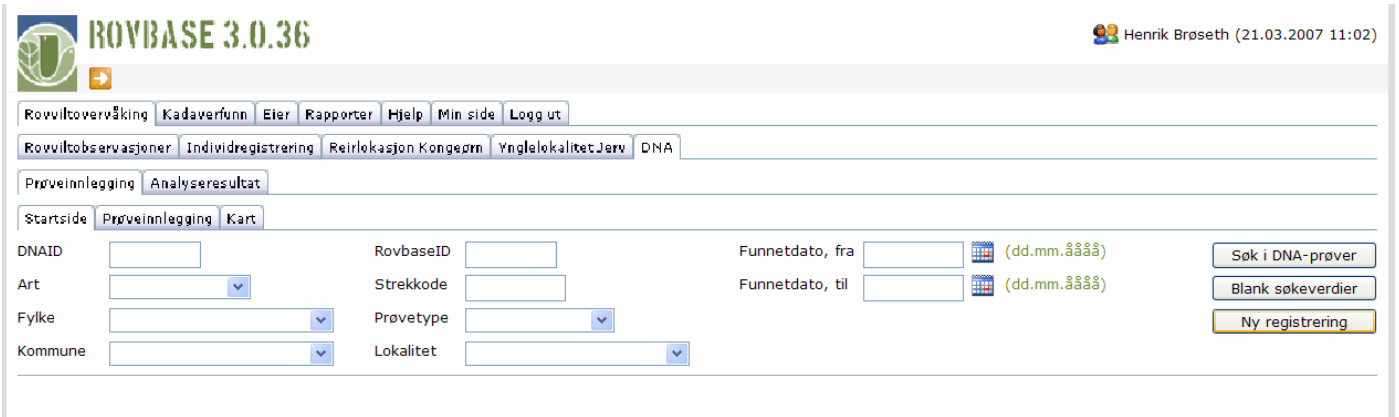
Alternativ 1) hvor man registrerer DNA-prøven ved å gå inn på *Prøveinnlegging* under *DNA* arkfanen er den metoden man skal benytte i de aller fleste tilfeller. Men i spesielle tilfeller der det er viktig å knytte DNA-prøven til andre observasjoner bruker man alternativ 2). Eksempel på tilfeller hvor alternativ 2) benyttes kan være:

- man har dokumentert en sporobservasjon av ulv og i tillegg funnet en ekskrementprøve.
- man har dokumentert en sporobservasjon av jerv i utkanten av det kjente utbredelsesområdet og i tillegg funnet en ekskrementprøve.
- man har dokumentert en familiegruppe observasjon av gaupe og i tillegg funnet en del hår med røtter, osv.

NB! Vevsprøver fra dødt rovvilt skal ikke registreres som en DNA-prøve. Disse skal legges inn som et dødt rovvilt under *Rovviltobservasjoner* og strekkoden fra microchip-merkingen skal føres inn i merknadsrubrikken.

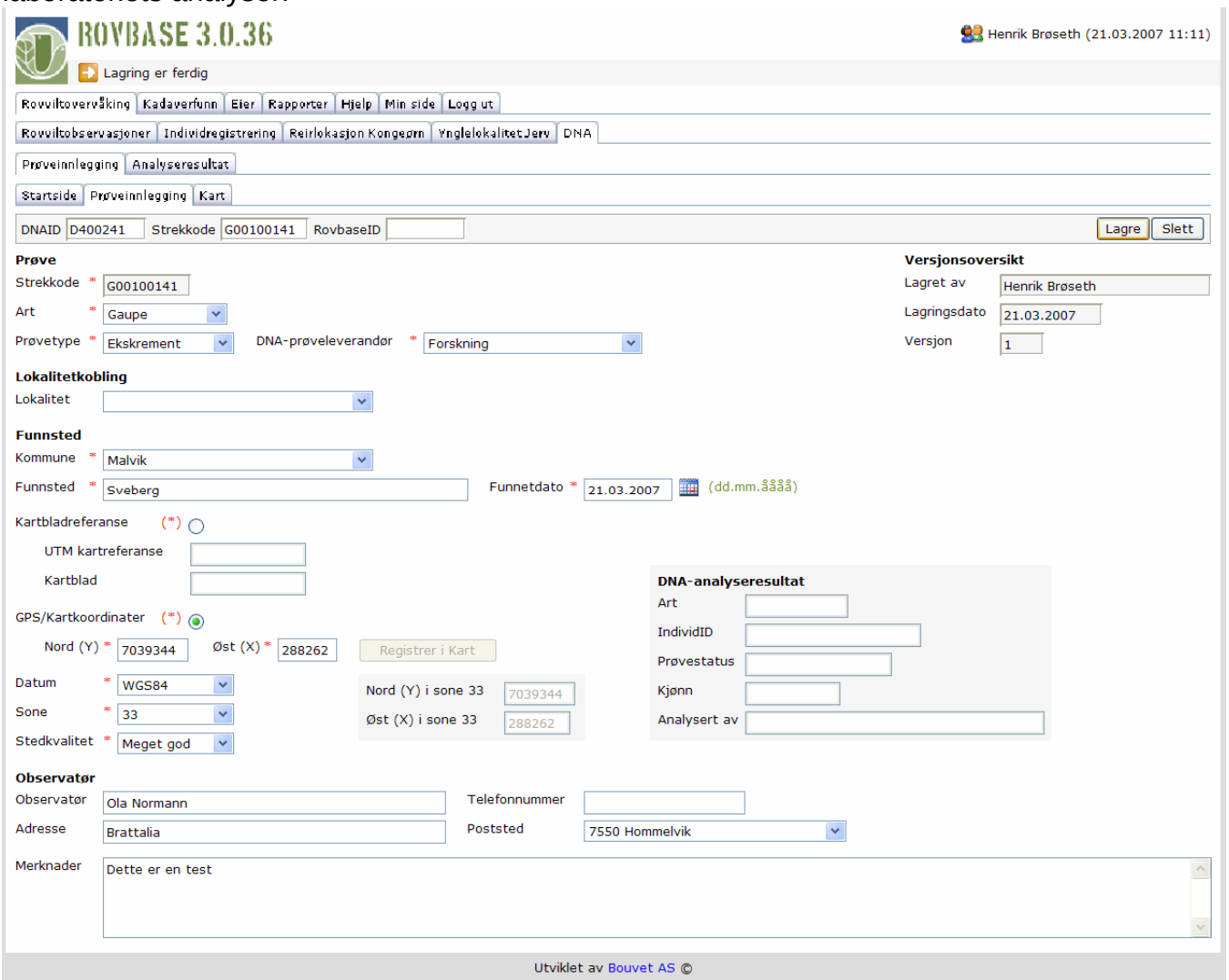
Alternativ 1) *DNA – Prøveinnlegging*

I Rovbasen går man først inn på arkfanen *Rovviltovervåking*, videre til *DNA* og så *Prøveinnlegging*. Her velger man knappen for *Ny registrering* (se figur 1).

Figur 1. Menyvalg ved innlegging av DNA-prøve ved bruk av alternativ 1)

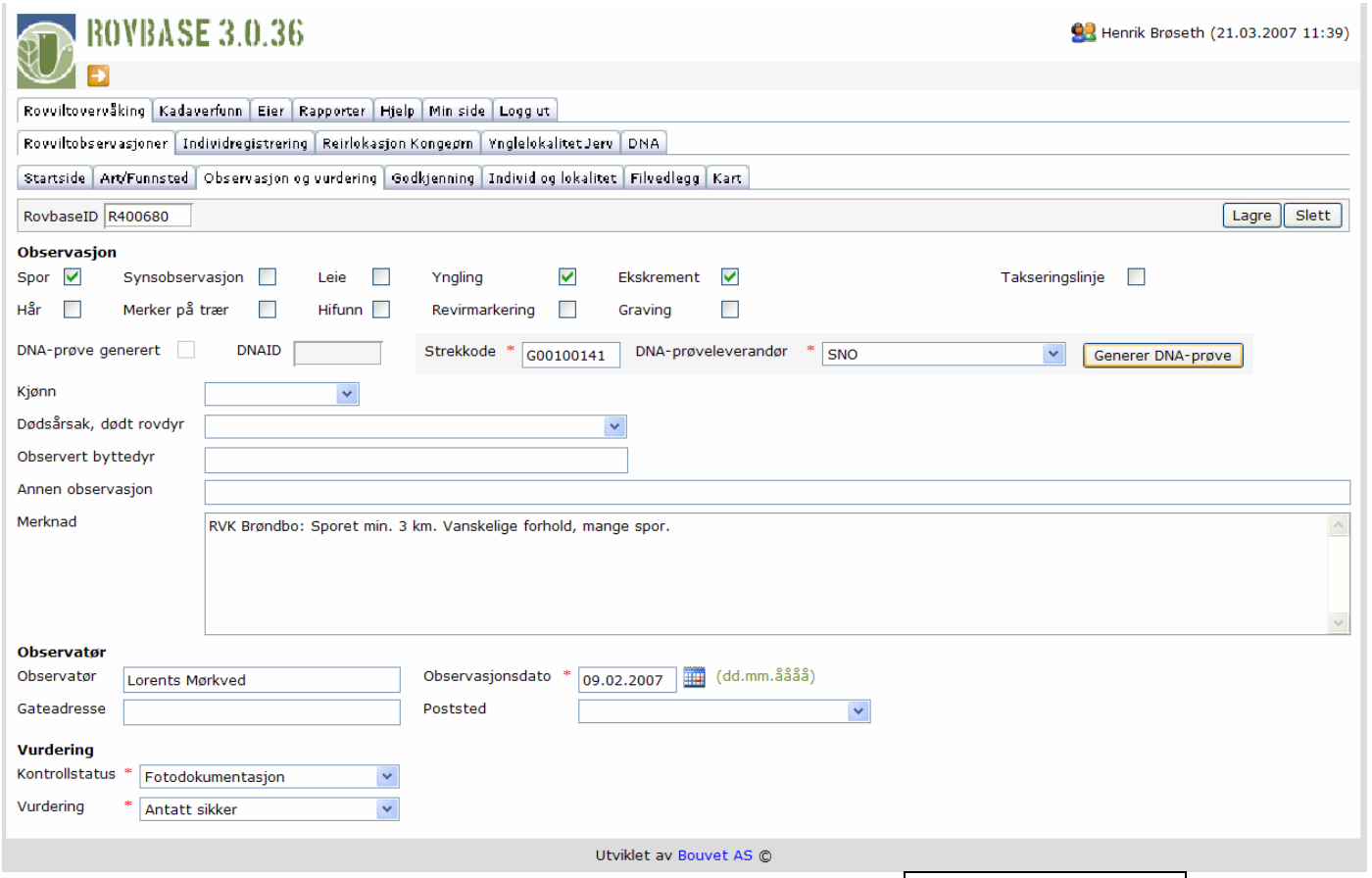
Man får nå opp en ny arkfane på *Prøveinnlegging* (figur 2) hvor data knyttet til prøven skal legges inn. Alle felt merket med rød stjerne (*) må fylles ut før man får lagret posten (vær nøyaktig!). Strekkoden på DNA-prøven fylles inn ved å plassere markøren i boksen for *Strekkode** og deretter lese inn koden på prøven med strekkodeleseren som man har koblet til via USB-porten på datamaskinen. Alternativt kan strekkoden skrives inn manuelt, men da må man være svært nøye med å korrekturlese koden før man lagrer posten. Man får ikke rettet strekkoden etter at posten er lagret. Fyll ut *Art**, *Prøvetype** og *DNA prøveleverandør** i henhold til hva som er funnet og hvem som har samlet inn prøven. *Kommune**, *Funnsted** og *Funnetdato** fylles inn. Kartreferansen kan fylles inn på tre ulike måter: som *Kartbladreferanse*(*), *GPS/kartkoordinater*(*) eller gjennom valg av Registrer i Kart. Velg egnet format og fyll ut. Sørg for at riktig *Datum**, *Sone** og *Stedkvalitet** er utfylt. *Navn* og *Adresse* til den som har samlet prøven (*Observatør*) fylles ut til slutt. Husk å trykk Lagre når poster er fylt ut. Sjekk statuslinja øverst som verifiserer at lagringen er i orden. Posten lagres da i DNA-modulen og blir først lagret som en D-nummerert rovviltobservasjon i *Rovviltobservasjoner* når den er verifisert av laboratoriets analyser.

Figur 2. Skjermbilde for innlegging av opplysninger knyttet til DNA-prøven.

Alternativ 2) *Rovviltobservasjoner– Generer DNA-prøve*

Der det er viktig å knytte DNA-prøven til en annen rovviltobservasjon (*RovbaseID*) legges prøven inn ved å bruke *Generer DNA-prøve* knappen under *Rovviltobservasjoner* i Rovbasen. Man går da først inn på arkfanen *Rovviltovervåking*, velger *Rovviltobservasjoner* og trykker på *Ny registrering* knappen under *Startside*, eller søker frem en tidligere registrert rovviltobservasjon (*RovbaseID*) som DNA-prøven skal knyttes til ved å bruke *Søk i rovviltobservasjoner* knappen. Under arkfanen *Observasjon og vurdering* (figur 3) fyller man ut feltene for Strekkode og DNA-prøveleverandør. Når dette er gjort aktiveres knappen for *Generer DNA-prøve* og man trykker på denne for å få registrert DNA-prøven. **NB!** I Rovbase 3.0 er det bare mulig å knytte én DNA-prøve til rovviltobservasjonen ved å bruke *Generer DNA-prøve* knappen under *Rovviltobservasjoner*. Har man flere prøver knyttet til rovviltobservasjonen (samme stedfesting) skal disse registreres som under alternativ 1.

Figur 3. Skjermbilde for registrering av DNA-prøven ved bruk av *Generer DNA-prøve* knappen under arkfanen *Observasjon og vurdering* i registrering av *Rovviltobservasjoner*.